

SPRAWOZDANIE
z działalności Cieszyńskiej Rady Seniorów kadencji 2018-2021
za rok 2019

Cieszyńska Rada Seniorów kadencji 2018 – 2021 powołana została , na podstawie art.5c ust.2 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, Uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna

Nr XV/130/15 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 20 października 2015 r .

Skład Cieszyńskiej Rady Seniorów kadencji 2018-2021 :

Ewa Adamska	Przedstawiciel mieszkańców	Członek Rady
Lucyna Bałandziuk	Przedstawiciel Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku	Członek Rady
Halina Budzińska	Przedstawiciel Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Odz.Rejonowy Cieszyn	Członek Rady
Janina Cichomska	Przedstawiciel mieszkańców	Wiceprzewodnicząca Rady
Janina Kamińska	Przedstawiciel mieszkańców	Sekretarz Rady
Andrzej Mleczo	Przedstawiciel mieszkańców	Przewodniczący Rady
Małgorzata Ryszkowska	Przedstawiciel mieszkańców	Członek Rady
Danuta Waligóra	Przedstawiciel mieszkańców	Członek Rady
Teresa Wałga	Przedstawiciel mieszkańców	Członek Rady

W okresie sprawozdawczym , Rada wykonywała swoje obowiązki w oparciu o Statut Cieszyńskiej Rady Seniorów nadany Uchwałą Nr XV/130/15 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 20 października 2015 r . Aktem wykonawczym był, przyjęty Uchwałą nr 4/II/ 2019 REGULAMIN CIESZYŃSKIEJ RADY SENIORÓW, w którym Rada określiła szczegółowo cele, zadania oraz zasady działania Rady .

Rada , jako przesłanie i cel główny swojej działalności przyjęła **sukcesywną poprawę jakości życia , pobudzenie aktywności obywatelskiej osób starszych oraz konsekwentne budowanie lokalnego systemu oparcia, umożliwiającego „starzenie się w miejscu zamieszkania”**.

Cel ten Rada zamierza osiągnąć poprzez następujące cele szczegółowe :

1. Reprezentowanie praw i potrzeb osób starszych i ich środowisk wobec władz samorządowych.
2. Współpraca z organami Miasta w zakresie realizacji i planowania polityki senioralnej, jako perspektywicznego wyzwania Strategii Rozwoju Miasta i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
3. Wypracowanie spójnego i kompleksowego systemu wsparcia osób starszych i ich rodzin , z uwzględnieniem zastosowania nowych niedostępnych w mieście form oparcia środowiskowego.

4. Przeciwdziałanie alienacji społecznej osób starszych poprzez skuteczne włączanie ich w życie publiczno – społeczne miasta.
5. Budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych i reaktywację ich potencjału społecznego

Rada pracowała zgodnie z przyjętymi półrocznymi PLANAMI PRACY , w trybie comiesięcznych posiedzeń , które były tematyczne i przebiegały według porządków obrad obejmujących zarówno zaplanowane zagadnienia jak i te wynikające z aktualnych problemów i potrzeb osób starszych.

Posiedzenia Rady miały charakter otwarty dla mieszkańców miasta. We wszystkich posiedzeniach Rady uczestniczył I Zastępca Burmistrza Miasta Cieszyna lub jego przedstawiciel , a od czerwca 2019 roku również Inspektor , powołana na samodzielne stanowisko ds. osób starszych organizacji pozarządowych . W związku z omawianą problematyką na posiedzeniach gościli również przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji, jednostek organizacyjnych miasta (MOPS, ZBM), Sanepidu oraz służby zdrowia - Ordynator Oddziału Geriatrycznego Szpitala Śląskiego w Cieszynie .

W okresie sprawozdawczym odbyło się **14 posiedzeń Rady Seniorów** i **10 posiedzeń**, trzech powołanych przez Radę **zespołów roboczych** .

Powołane przez Radę Zespoły i zakresy ich działania:

	ZAKRES DZIAŁANIA ZESPOŁU
<p>Zespół s. organizacji Konkursu „Miejsce przyjazne seniorom”</p> <p><u>w składzie :</u> Adamska Ewa Cichomska Janina Kamińska Janina Ryszkowska Małgorzata</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. opracowanie Regulaminu konkursu „Miejsce Przyjazne Seniorom” 2. opracowanie formularzy zgłoszeniowych 3. przygotowanie ogłoszeń konkursowych 4. podjęcie działań skutkujących opracowaniem certyfikatu „Miejsce przyjazne seniorom” 5. weryfikacja formalna i merytoryczna zgłoszeń wraz przygotowaniem rekomendacji .
<p>Zespół ds. zdrowia, promocji i profilaktyki zdrowotnej</p> <p><u>w składzie :</u> Bałandziuk Lucyna Cichomska Janina Kamińska Janina Wałga Teresa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie inicjatywy Rady Seniorów w przedmiocie przeprowadzenia analizy stanu zdrowia i oceny zdrowotności populacji osób starszych 2. analiza danych epidemiologicznych i realizowanych w mieście programów prozdrowotnych, w tym finansowanych przez NFZ, w kontekście określenia, przez Radę Seniorów kierunków działań prozdrowotnych 3. wypracowanie priorytetów w obszarze profilaktyki zdrowotnej osób starszych 4. wypracowanie modelu wspierania przez miasto różnych form aktywności osób starszych, w tym podtrzymujących , wzmacniających sprawność i samodzielność w macierzystym środowisku , 5. inicjowanie, współorganizowanie kampanii profilaktycznych

	<p>zaakceptowanych przez Radę Seniorów</p> <p>6. ocena dostępności usług medycznych dla osób starszych , ustalenie obszarów deficytowych - wyniki tych działań będą przesłanką do zainicjowania, przez Radę Seniorów wielokierunkowych działań ,</p>
<p>Zespół ds. wsparcia społecznego i współpracy z organizacjami seniorskimi</p> <p><u>w składzie :</u> Cichomska Janina Kamińska Janina Mleczek Andrzej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. całokształt spraw związanych z organizacją Centrum Inicjatyw Senioralnych, jako miejsca koordynowania niektórych form pomocy, dedykowanych osobom starszym, 2. przygotowanie inicjatyw Rady Seniorów na rzecz rozwoju nowych , adekwatnych do potrzeb form pomocy, w tym budowania oparcia środowiskowego dla osób starszych, 3. przygotowanie inicjatywy Rady Seniorów w zakresie diagnozy środowiska osób starszych, 4. monitorowanie i ocena realizacji miejskich programów, w tym Polityki Senioralnej Gminy Cieszyn na lata 2018 – 2022, opracowanie propozycji zadań odpowiadających aktualnym potrzebom osób starszych, 5. przygotowanie inicjatyw Rady Seniorów na rzecz integracji środowiska seniorskiego i integracji międzypokoleniowej, 6. wypracowanie koncepcji , płaszczyzn i obszarów współpracy Cieszyńskiej Rady Seniorów z Radami Seniorów z Gmin Powiatu Cieszyńskiego, miast partnerskich oraz organizacjami seniorskimi w Gminie Cieszyn, 7. przedstawianie, Radzie Seniorów, przykładów dobrych praktyk celem ich wdrożenia w Gminie Cieszyn, 8. opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej Cieszyna , wyrażanie stanowisk i opinii we wszystkich sprawach stanowiących przedmiot działania Zespołu.

Rada wykazała duże zaangażowanie w pracę, co znajduje potwierdzenie w frekwencji na posiedzeniach (86,5 %), liczbie wystąpień (21) w formie stanowisk, opinii, wniosków oraz podjętych uchwałach (12) .

Najważniejsze wystąpienia CRS w 2019 roku, ujęciu w tabelarycznym :

Wystąpienie	Treść wystąpienia
<p><u>APEL</u></p> <p>w sprawie: tworzenia Rad Seniorów we wszystkich gminach Powiatu Cieszyńskiego</p>	<p>Cieszyńska Rada Seniorów, wystąpiła z apelem do władz samorządowych gmin Powiatu cieszyńskiego o <u>powoływanie Rad Seniorów zarówno na wniosek zainteresowanych środowisk jak i z własnej inicjatywy władz samorządowych .</u></p> <p>W ocenie Rady starzenie się ludności staje się wyzwaniem strategicznym dla rozwoju , zarówno poszczególnych Gmin jak i całego Powiatu Cieszyńskiego. Dlatego tak <u>bardzo istotny staje się ponadgminny dyskurs dotyczący wielowymiarowego podejścia do wsparcia ludzi starszych oraz wykorzystania ich niedocenianego potencjału. Dyskurs, którego rzeczywistym przesłaniem będzie stworzenia spójnej i wspólnej, dla Ziemi Cieszyńskiej, polityki</u></p>

	<p><u>senioralnej.</u> W apelu Rada zadeklarowała wolę wielopłaszczyznowej współpracy i wzajemnego wspierania się w tworzeniu adekwatnej do potrzeb osób starszych polityki społecznej . Polityki , która w niektórych obszarach wymaga ponadgminnej troski i wspólnej realizacji zadań.</p>
<p><u>OPINIA i WNIOSKI</u> w sprawie : biletu elektronicznego komunikacji miejskiej</p>	<p>Rada Seniorów potwierdziła , że w dzisiejszych czasach bilet elektroniczny staje się standardem komunikacyjnym. E- bilet jest rozwiązaniem stosowanym w komunikacji wielu aglomeracji i różnych przewoźników , jednakże jego zastosowanie winno poprawić standard obsługi pasażerów , przyciągać nowych użytkowników komunikacji zbiorowej i w żaden sposób nie może ograniczać mobilności osób starszych. Dlatego wnioskowano o :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zniesienie obowiązku rejestracji przejazdu dla osób, które z racji wieku nabyły uprawnienie do bezpłatnych przejazdów. 2. <u>Wprowadzenie rocznego biletu seniora , dedykowanego osobom uprawnionym do zniżek</u> 3. Maksymalizacja uproszczeń w obsłudze kart elektronicznych (e-karta, karta miejska) 4. Przyjęcie systemowych rozwiązań dla osób spoza Cieszyna 5. Wydłużenie czasu na przesiadkę dla korzystających z biletu przesiadkowego 6. Rozważenie możliwości wprowadzenia w Cieszynie bezpłatnej komunikacji miejskiej, przynajmniej dla osób powyżej 60 roku życia
<p><u>WNIOSEK</u> w sprawie : uruchomienia transgranicznej komunikacyjnej linii</p>	<p>Wykorzystując fakt , że iż Cieszyn uczestniczy w Partnerskiej Inicjatywie Miast zajmujących się tematyką mobilności Miejskiej , Cieszyńska Rada Seniorów wystąpiła o połączenie linią komunikacyjną polskiego i czeskiego Cieszyna, czym są zainteresowane środowiska osób starszych obydwu miast .Takie połączenie niewątpliwie może odciążyc zatłoczone drogi i parkingi w centrum, a także ułatwić korzystanie mieszkańcom miasta z ważnego węzła kolejowego, którym jest dworzec kolejowy w Czeskim Cieszynie.</p>
<p><u>Rekomendacje do Planu Działania</u></p>	<p>Rada ,świadoma potrzeb środowiska osób starszych, wnioskowała o ujęcie w Planie działania na 2020 rok następujących zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja Centrum Inicjatyw Senioralnych jako miejsca koordynowania nowych form pomocy dedykowanych osobom starszym(<u>bank czasu, wolontariat senioralny, telefon zyczliwości</u>), miejsca kontaktowego CRS z osobami starszymi, punktu informacyjnego – na temat instytucji wsparcia, aktualnych informacji w zakresie usług kierowanych do seniorów przez instytucje, firmy i organizacje pozarządowe, klubu seniora dla centrum, jeżeli tylko będzie zainteresowanie środowiska osób starszych

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Opracowanie i wdrożenie programu zdrowotnego adresowanego do osób starszych, ukierunkowanego na rehabilitację medyczną, zwiększenie dostępności do świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji, poprawę sprawności ruchowej osób starszych. 3. Organizacja wolontariatu osób starszych celem włączenia potencjału osób starszych w obszar działalności społecznej i zmianę postrzegania osób starszych wyłącznie jako biorców działań 4. Budowanie oparcia środowiskowego poprzez opracowanie i wdrożenie programu pomocy sąsiedzkiej, praktykowanie „opieki wytchnieniowej”, jako działania wspierającego rodziny sprawujące opiekę nad osobami w wieku senioralnym, przygotowanie i realizacja niedostępnych w Cieszynie form pomocy osobom starszym (<u>Dzienny Dom Seniora, mieszkania chronione, rodzinne domy seniora</u>) 5. Poszerzenie oferty usług społecznych dostosowanych do potrzeb osób w wieku senioralnym (usługi opiekuńcze, pielęgniarstwo, pomocy domowej, cateringu, pralni, teleopieki) 6. Poprawa dostępności przestrzeni publicznej dla osób starszych poprzez sukcesywną likwidację barier architektonicznych, poprawę dostępności do infrastruktury sanitarnej, budowę systemu ławek.
<p><u>OPINIA i WNIOSKI</u></p> <p>w sprawie : Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2020</p>	<p>Rada oceniła, że zaproponowane w Programie priorytetowe zadania dot. Wsparcie dla osób starszych są nieadekwatne do potrzeb sukcesywnie starzejącego się społeczeństwa miasta. Stawiając na konsekwentne budowanie lokalnego systemu oparcia środowiskowego, umożliwiającego „starzenie się w miejscu zamieszkania” Rada wniosła o wpisanie do Programu, w obszarze Wsparcie osób starszych następujących zadań :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowanie systemu oparcia środowiskowego i samoorganizacji osób starszych, w tym pomocy sąsiedzkiej, samopomocy, wymiany usług w formule społecznych banków czasu ; 2. działania wspierające, w tym szkolenia dla rodzin i opiekunów w zakresie opieki nad osobami starszymi z problemami zdrowotnymi 3. działalność na rzecz budowania międzypokoleniowych więzi ; 4. realizacja działań wykorzystujących potencjał osób starszych, w tym wolontariatu senioralnego 5. diagnoza realnych potrzeb oraz instytucjonalnych możliwości wdrożenia korzystnych dla osób starszych rozwiązań;

	6. organizacja Centrum Inicjatyw Senioralnych jako miejsca koordynowania form pomocy dedykowanych osobom starszym oraz informacji senioralnej
<p><u>WNIOSEK</u></p> <p>w sprawie zatwierdzenia przez Burmistrza opracowanych przez Radę dokumentów związanych z organizacją konkursu „Miejsce Przyjazne Seniorom”</p>	<p>Rada postanowiła o wspólnie z Burmistrzem Miasta zorganizować konkurs „Miasto Przyjazne Seniorom”. Jego głównym celem jest wyróżnienie i promowanie instytucji, przedsiębiorstw, organizacji oraz cyklicznych wydarzeń realizowanych na terenie miasta Cieszyna , które najlepiej i najpełniej odpowiadają na potrzeby osób starszych . Rada chce promować miejsca , które posiadają specjalną ofertę dla osób starszych , miejsca oferujące atrakcyjne zniżki i ulgi dla seniorów oraz miejsca bez barier, nie tylko architektonicznych.</p> <p>Zespół s. organizacji Konkursu „Miejsce przyjazne seniorom” opracował regulamin konkursu, formularze zgłoszeniowe oraz kartę oceny, które to dokumenty przed ostatecznym zatwierdzeniem Uchwałą Rady , przekazano do weryfikacji merytorycznej Burmistrzowi, który jest współorganizatorem konkursu . Podjęcie uchwały o przystąpieniu do realizacji konkursu i zatwierdzeniu Regulaminu zaplanowano na miesiąc styczeń 2020 r</p>
<p><u>REKOMENDACJA</u></p> <p>do Obywatelskiego Parlamentu Seniorów</p>	<p>Obywatelski Parlament Seniorów to apolityczne, neutralne religijnie i światopoglądowo ogólnopolskie przedstawicielstwo osób starszych, reprezentujące interesy 9 milionów seniorów w Polsce. OPS jest unikalną formą aktywności i uczestnictwa osób starszych w procesie budowy społeczeństwa obywatelskiego, inspirowania kierunków polityki senioralnej oraz konstruktywnego dialogu z podmiotami życia publicznego w kształtowaniu sytuacji i godnego życia seniorów . Rada postanowiła udzielić rekomendacji do reprezentowania środowiska cieszyńskich seniorów Przewodniczącemu Cieszyńskiej Rady Seniorów.</p>

W 2019 roku Rada uczestniczyła również w :

- › I Wojewódzkiej Konferencji Senioralnej SILVER SILESIA w Gliwicach
- › spotkaniu z Marszałkiem Śląskiego Województwa Śląskiego
- › Debacie „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ” zorganizowanej przez Komendę Powiatową Policji
- › Konferencji „Jak mądrze dbać o zdrowie w wieku dojrzałym”
- › III Nadolziańskich Senioraliach, których była współorganizatorem
- › pracach Zespołu ds. budżetu obywatelskiego
- › spotkaniach okolicznościowych , wykładach organizowanych przez Uniwersytet III Wieku
- › Obchodach Jubileuszu 15- lecia Cieszyńskiego Uniwersytetu III wieku
- › indywidualnych spotkaniach z osobami starszymi

PODSUMOWANIE

W okresie sprawozdawczym Cieszyńska Rada Seniorów podjęła 12 uchwał, opracowała Regulamin Rady, powołała 3 Komisje, wyznaczając jednocześnie zakresy ich działania oraz przyjęła założenia, co dalszej swojej działalności. Zgodnie z tymi założeniami Rada Seniorów docelowo, oprócz pełnienia ciała dialogu, podmiotu opiniotwórczego dla samorządu gminy, będzie podejmowała działania o charakterze inicjatywnym, co znajdzie potwierdzenie w zaprojektowanych i podejmowanych w 2020 roku przedsięwzięciach.

Sprawozdanie opracowała :

Janina Cichomska